

Yttrande till stadsrevisionen avseende granskning av verksamhetsåret 2019

§ 99, dnr 0031/19

Beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

1. Styrelsen utser Axel Josefson till ombud vid de extra bolagsstämmor som revidering av ägardirektiv i de direktägda bolagen innebär.
2. Styrelsen återkallar tidigare fattat beslut 2020-03-23, § 54.
3. Besluten under denna paragraf förklaras omedelbart justerade.

Handling

Beslutsunderlag U, dnr 0031/19

Protokollsutdrag skickas till

Göteborg Energi AB
Förvaltnings AB Framtiden AB
Higab AB
Business Region Göteborg AB
Göteborgs Hamn AB
Göteborg & Co AB
Göteborgs Stads Leasing AB
Försäkrings AB Göta Lejon
Boplats Göteborg AB

Utdrag ur Protokoll
Sammanträdesdatum: 2020-06-09

Dag för justering
2020-06-09

Vid protokollet

Sekreterare

Johan Hörnberg

Ordförande

Axel Josefson

Justerande

Karin Pleijel

Beslutsunderlag U
Styrelsen 2020-06-09
Diarienummer 0031/20

Handläggare: Johan Hörnberg, bolagsjurist
Telefon: 031-368 54 52
E-post: johan.hornberg@gshab.goteborg.se

Val av ombud vid bolagsstämmor

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

1. Styrelsen utser NN till ombud vid de extra bolagsstämmor som revidering av ägardirektiv i de direktägda bolagen innebär.
2. Styrelsen återkallar tidigare fattat beslut 2020-03-23, § 54.
3. Besluten under denna paragraf förklaras omedelbart justerade.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade hösten 2019 att ge Stadshus AB i uppdrag att revidera bolagens ägardirektiv enligt mallen för gemensamma och likalydande ägardirektiv och i kommunfullmäktiges budget 2020 gavs Stadshus även ett antal uppdrag avseende ägardirektiven i direkt ägda bolag.

Efter att kommunfullmäktige fastställt nya ägardirektiv för bolagen ska de antas på en bolagsstämma i respektive bolag. Genom föreliggande ärende fattar styrelsen beslut om vem som ska vara ombud vid bolagsstämmorna i de direkt ägda bolagen. Ombudet ska vid bolagsstämmorna anta det ägardirektiv som kommunfullmäktige fastställt för respektive bolag. Stämmorna avses genomföras per capsulam.

Då styrelsen genom föreliggande ärende utser ombud till bolagsstämmorna återkallas tidigare beslut från 2020-03-23, § 54 att ge vd i uppdrag att teckna ombudsfullmakt.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Eva Hessman

Vd, Göteborgs Stadshus AB

Ägardirektiv för Business Region Göteborg AB

Organisationsnummer 556439-5878

Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning utgör tillsammans med bolagsordning och detta ägardirektiv underlaget för kommunfullmäktiges styrning av bolaget. Genom ägardirektivet anger kommunfullmäktige ändamålet och den långsiktiga viljeriktningen för bolagets verksamhet samt krav och förväntan på bolaget. Direktivet syftar till att skapa förutsättningar för ett effektivt styrelsearbete, en aktiv ägarstyrning och uppsikt över bolaget.

Ägardirektivet är uppdelat i tre kapitel. **Kapitel 1 och 3** är generella och likalydande för alla av Göteborgs Stad helägda bolag. Av **kapitel 2** framgår direktiv som gäller specifikt för Bolaget. För delägda bolag gäller villkoren enligt Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.

Kapitel 1 – Inledande bestämmelser

Innehållet i detta kapitel beskriver förutsättningarna för kommunfullmäktiges samlade styrning av Bolaget.

- § 1 Syftet med stadens ägande av bolag är att dessa, tillsammans med stadens övriga verksamheter, ska skapa nytta för staden, dess boende, besökare och verksamheter samt medverka i utvecklingen av ett hållbart göteborgssamhälle. Hela staden-nytta och helhetssyn ska genomsyra bolagets verksamhet. Till detta hör att aktivt följa och agera på förändring och utveckling kopplat till uppdraget, i syfte att förbättra verksamhet och arbetsformer.
- § 2 Kommunfullmäktiges samlade styrning av stadens bolag handlar ytterst om att medverka till att kommunfullmäktiges beslut genomförs. Kommunfullmäktiges budget är det överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads bolag som ska genomföras av Bolaget. Implementeringen av kommunfullmäktiges strategiska målsättningar ska följa vedertagna metoder för strategisk planering, genomförande och uppföljning.
- § 3 Stadens bolag ska bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle genom att i sin verksamhet bedriva ett aktivt hållbarhetsarbete. En hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov.
- § 4 Bolaget ska utföra sitt uppdrag utifrån demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och mot alla former av diskriminering. Det ska vara föredöme i jämställdhets- och mångfaldsarbetet, arbeta aktivt för en inkluderande kultur samt ha god affärsetik och ett aktivt anti-korruptionsarbete. För Göteborgs Stad som ägare är det av särskild vikt att Bolaget arbetar för en sund och säker arbetsmiljö, respekt för mänskliga rättigheter samt goda och anständiga arbetsvillkor.

Kommunens medlemmar ska behandlas lika om det inte finns sakliga skäl för något annat. Oavsett förutsättningar, bakgrund och var i kommunen man bor, ska människor bli värdigt bemötta och få en god och likvärdig service.

- § 5 Bolaget har ansvar för att samråda med och aktivt söka samverka med andra nämnder och bolagsstyrelser när de egna besluten och det egna agerandet påverkar andra eller när det är nödvändigt för att uppnå helhetssyn i genomförandet av kommunfullmäktiges mål och riktlinjer.
- § 6 Formellt utövar kommunfullmäktige ägarstyrning genom att utse styrelse och lekmannarevisorer samt genom att fastställa bolagsordning och ägardirektiv för det enskilda bolaget.
- § 7 Göteborgs Stadshus AB har kommunfullmäktiges uppdrag att ansvara för den praktiska ägarstyrningen av Göteborgs Stads bolag med utgångspunkt i sitt ägardirektiv, bolagens ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget och andra styrande dokument samt beslut fattade av kommunstyrelsen på delegation av kommunfullmäktige.
- § 8 Roll- och ansvarsfördelning mellan de olika nivåerna i Göteborgs Stads bolagsstruktur framgår av Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.

Kapitel 2 – Specifikt för Business Region Göteborg AB

Innehållet i detta kapitel beskriver ändamålet med Business Region Göteborg AB:s verksamhet och kommunfullmäktiges uppdrag till BRG.

Det kommunala ändamålet

- § 1 Business Region Göteborg AB (BRG) ska bidra till hög sysselsättning, investeringar och ett diversifierat näringsliv med perspektivet långsiktig hållbar utveckling i Göteborgsregionens medlemskommuner.

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att i samverkan med Göteborgsregionens medlemskommuner verka för en hög sysselsättning och ett diversifierat näringsliv i Göteborgsregionen.

Bolagets uppdrag

- § 2 BRG ska ansvara för, och samordna, näringslivsfrågorna i Göteborg så att det bidrar till utveckling av stadens alla verksamheter.
- § 3 BRG ska arbeta för att stärka näringslivsutvecklingen i Göteborg och Göteborgsregionen. Detta ska ske i nära samarbete med Göteborgsregionens Kommunalförbund (GR). BRG har stadens mandat att utforma förutsättningarna för detta samarbete. Arbetet ska ske i samverkan med Västra Götalandsregionen och näringslivets olika aktörer.

- § 4 BRG ska ha fokus på företags-, kluster- och innovationsutveckling, samt etableringar och investeringar. Verksamheten ska utgå ifrån miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet och att utvecklingen av hållbara teknologier och affärsmodeller ska särskilt främjas.
- § 5 BRG ska ha särskilt fokus på etablering av internationellt ledande FoU-intensiva företag i regionen.
- § 6 BRG ska leda arbetet med att förverkliga och implementera det näringslivsstrategiska programmet, samt följa och analysera stadens arbete i relation till beslutade mål för näringslivsutveckling.
- § 7 BRG ska samordna stadens samlade insatser för omställning till ett elektrifierat transportsystem.
- § 8 BRG ska på övergripande nivå ansvara för med vilket budskap staden ska marknadsföras ur ett näringslivsutvecklande perspektiv, regionalt, nationellt som internationellt. Berörda bolag och nämnder ska genomföra marknadsföringen utifrån sina respektive uppdrag. Med koppling till detta ska BRG ta ett samordnande ansvar för marknadsföringen av Göteborgsregionen ur ett näringslivsutvecklande perspektiv.
- § 9 BRG ska på övergripande nivå svara för relevant omvärldsbevakning, och ska samverka i detta med motsvarande organisationer på regional, nationell och internationell nivå.
- § 10 På uppdrag av kommunfullmäktige ska BRG svara för beredning av ärenden som har samband med näringslivsutveckling.
- § 11 BRG utgör moderbolag i underkoncernen Näringsliv, och ska på en övergripande nivå leda och samordna arbetet inom underkoncernen. Moderbolagets uppdrag ska genomföras med stor delaktighet från de minoritetsägda bolagen inom klustret, samt i god samverkan med övriga delägare, i syfte att skapa synergier i planering och genomförande.
- § 12 BRG skall samordna Stadens interna arbete med att utveckla separata ägarstrategier per minoritetsägt bolag. Dessa skall, i samverkan med övriga delägare och genom respektive minoritetsägt bolags ägarråd, ligga till grund för Stadens långsiktiga ambitioner med delägandet.
- § 13 BRG ska identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag inom klustret samt, vid behov, ta initiativ till förändringar av de minoritetsägda bolagens uppdrag och organisation.
- § 14 BRG ska efter beslut i kommunfullmäktige eller kommunstyrelse svara för utlämnandet av aktieägartillskott och andra kapitaltillskott till de minoritetsägda bolagen.

Samverkan

§ 15 BRG ska stödja det strategiska utvecklingsarbete som staden bedriver. Detta kräver fortlöpande samråd och samverkan med berörda kommunala organ och övriga strategiska intressenter inom näringsliv, akademi och offentlig sektor. Eftersom besöksnäringen är tätt sammanvävd med regionens övriga näringar är det viktigt att BRG har ett aktivt samarbete med Göteborg & Co AB.

Ekonomi och effektivitet

§ 16 Bolaget ska kontinuerligt använda benchmarking med relevanta aktörer även i arbetet med att utveckla verksamhetens effektivitet och produktivitet.

§ 17 Bolaget ska även, i nära samverkan med Stadens övriga bolag och förvaltningar, sträva efter en intern effektivitet där samordning och resursdelning är naturliga insatser för att uppnå synergier och effektivitet.

Frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt

§ 18 Ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska i god tid lämnas till kommunfullmäktige för ställningstagande. BRG:s styrelse ansvarar för att värdera om ett ärende är av principiell beskaffenhet eller ej. Om tveksamhet uppstår om frågan är av sådan beskaffenhet att kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas, ska Stadshus AB tillfrågas.

§ 19 BRG ansvarar för att ge Stadshus AB möjlighet att yttra sig i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

§ 20 Exempel på frågor där kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas är (uppräknningen är inte uttömmande):

- a. Ändring av aktiekapitalet
- b. Beslut om kapitaltillskott till bolag, som inte i särskild ordning delegerats till kommunstyrelsen eller Stadshus AB
- c. Fusion eller likvidering av bolag
- d. Förvärv, bildande eller avyttring av bolag oavsett värde
- e. Förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i delägda bolag, om kommunfullmäktiges godkännande är befogat med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art eller omständigheter i övrigt
- f. Bildandet av stiftelse
- g. Förvärv eller försäljning av fastighet av sådan omfattning att det påverkar bolagets långsiktiga ekonomi, oavsett om säljare/köpare är annat bolag i staden eller inte
- h. Strategiska investeringar som innebär ny inriktning för bolaget eller start av verksamhet inom nytt affärs- eller verksamhetsområde
- i. Beslut som väsentligt påverkar bolagets, koncernens eller stadens ekonomi eller medför annan risk (till exempel större investeringar eller avyttringar av tillgångar).

Kapitel 3 – Generella bestämmelser

Innehållet i detta kapitel beskriver generella skyldigheter för Göteborgs Stads helägda bolag. Vad som gäller de delägda bolagen beslutas i samråd med övriga delägare.

- § 1 Ändring av bolagsordning beslutas av kommunfullmäktige.
- § 2 Bolaget ska varje år upprätta och anta en arbetsordning för styrelsens arbete jämte instruktion avseende arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören samt instruktion avseende ekonomisk rapportering till styrelsen.
- § 3 Samtliga kallelser inklusive dagordningar, handlingar och protokoll i bolagets styrelse ska finnas tillgängliga på stadens hemsida. Kommunstyrelsen har rätt att ta del av Bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt granska Bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som begärs, om inte informationen omfattas av sekretess. Om informationen om verksamheten är sekretessbelagd måste alternativa sätt att överlämna informationen övervägas.
- § 4 Bolaget ansvarar för att rapportera väsentliga händelser i verksamheten till sitt moderbolag och kommunstyrelsen. Bolaget har alltid utöver den löpande rapporteringen ett ansvar att på eget initiativ informera om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för den kommunövergripande uppföljningen och styrningen av verksamheten.
- § 5 Bolaget är skyldigt att tidigt anmäla misstankar om allvarliga oegentligheter i bolagets verksamhet till stadsrevisionen
- § 6 Bolaget ska i sin verksamhet samverka med stadens övriga nämnder och bolag i syfte att främja det som är mest ändamålsenligt utifrån ett hela staden perspektiv, med beaktande av krav i kommunallagen och aktiebolagslagen samt annan lag och författning. Bolaget har ett ansvar för att samråda med, och aktivt söka samverka med, andra nämnder och styrelser när de egna besluten och det egna agerandet påverkar andra.
- § 7 Allmänhetens intresse av insyn i stadens bolag tillgodoses genom att offentlighetsprincipen omfattar bolaget.
- § 8 Kommunfullmäktigeledamot har rätt att närvara vid bolagsstämmor i direkt och indirekt helägda bolag samt har rätt att, inom ramen för den upplysningsplikt som åligger bolagsstyrelsen och verkställande direktören, ställa frågor.
- § 9 Som en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt, och som grund för kommunstyrelsens beslut, ska bolagsstyrelsen och verkställande direktören i samband med årsrapportens upprättande redovisa och yttra sig om den verksamhet som bolaget har bedrivit under kalenderåret bedöms ha varit förenligt med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna i enlighet med § 3 i bolagsordningen.

§ 10 Bolagsstyrelsen ska årligen utvärdera sitt eget styrelsearbete. Utvärderingen ska minst omfatta:

- a. om styrelsen saknar någon kompetens för att kunna utföra sina uppgifter
- b. om styrelsens arbetsformer fungerar
- c. om styrelsen är organiserad på lämpligt sätt när det gäller eventuell arbetsfördelning.

Om bolagsstyrelsen kommer fram till att det finns brister som behöver åtgärdas ska bolagsstyrelsen åtgärda dessa. Utvärderingen, dock ej innehållet, ska protokollföras samt skickas till bolagets moderbolag. Stadshus AB svarar för att samla in protokollen samt rapportera vidare till kommunstyrelsen.

§ 11 Bolagsstyrelsen ska varje år utvärdera verkställande direktörens insatser, endast styrelseledamöter och suppleanter närvarar vid utvärderingen.

§ 12 Tvister mellan direkt och indirekt helägda bolag samt mellan nämnd och bolagsstyrelse i helägt bolag avgörs enligt särskild ordning, vilken framgår av kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens beslutade delegation.

Personuppgifter

§ 13 Bolagsstyrelsen är personuppgiftsansvarig för de behandlingar av personuppgifter som sker i Bolagets verksamhet

Arbetsgivarfrågor

§ 14 Bolaget ska som arbetsgivare följa Göteborgs Stads arbetsgivarpolitiska inriktning samt utvecklingen inom området. Bolaget ska samråda med Stadshus AB inför viktigare beslut i arbetsgivarfrågor av principiell strategisk betydelse. Stadshus AB ska säkerställa att väsentlig information i arbetsgivarfrågor återförs till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Arbetstagarrepresentation i styrelsen

§ 15 Lagen om styrelserepresentation för de privatanställda gäller även av staden ägda bolag så länge dessa uppfyller kraven för lagens tillämpning. Lokal arbetstagarorganisation fattar beslut om inrättande av styrelserepresentation och bolagsstyrelsen ska skriftligen underrättas om sådant beslut.

§ 16 Varje bolagsstyrelse bör söka en överenskommelse med de lokala fackliga organisationerna som innebär att de fackliga organisationerna avstår från formella styrelseposter och istället ges möjlighet att närvara med yttranderätt och förslagsrätt vid sammanträden. Om lokal arbetstagarorganisation fattar beslut om inrättande av formell styrelserepresentation kan bolaget begära undantag från lagen hos Nämnden för Styrelserepresentationsfrågor.

Giltighet

§ 17 Detta ägardirektiv ska för att äga giltighet beslutas av kommunfullmäktige och därefter antas på bolagsstämman.